

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικής καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΑΪΜΟΣ

Ἀριθμός φύλλου 305

16 Ἰουλίου 2011

Τό πολιτιστικό μας ὄραμα

Στήν κοιλάδα τῶν δακρύων

ραματίστηκα ἓνα ἄνοιγμα καί μιά θαυμαστική περιήγη-
ση στούς πολιτιστικούς ἀνθόκηπους τῆς ἐποχῆς μου.
Καί, ξαφνικά, ἐνοιωσα νά σέρνομαι, φορτωμένος ἀπογο-
ήτευση, στήν κοιλάδα τῶν δακρύων. Οἱ βαρυφορτωμέ-
νες καί βαρυστολισμένες μέ ἐντυπωσιακά μνημεῖα τέ-
χνης πολιτεῖες τοῦ πλανήτη μας, εἶναι ἀτέλειωτες. Τίς
περπατᾶς καί σέ μαγεύουν. Οἱ ἀρχαιότερες κατασκευές ἀποτυ-
πώνουν καί ἱστοροῦν τόν πρωτόγονο ἀναπτυξιακό βηματισμό
τοῦ πολιτισμοῦ. Τήν ἀκοίμητη ἔμπνευση, τήν ἀκάματη δεξιότητα
τῆς τεχνουργίας, τήν εὐχέρεια μεταφορᾶς στήν ἄψυχη πέτρα τῶν
σκιρτημάτων τοῦ πνεύματος. Οἱ πρόσθετες, ἐκλεπτισμένες δημι-
ουργίες τῆς νεωτερικότητας, παράλληλα πρός τή δυναμική τῆς ἀ-
νεξάντλητης ἔμπνευσης, ἐπικυρώνουν, μέ τό φόρτο τῶν ἀναπτυ-

γμάτων τους, καί τό στίγμα τῆς σύγχρονης τεχνολογικῆς μέθης. Ἐξειδικεύουν τή λειτουργικότητα τοῦ μοντέρνου πολιτισμοῦ μας, στό σχῆμα τοῦ κυκλώματος ἔργου τέχνης καί ἀγορᾶς, μηχανῆς καί χρηματιστηρίου. Τά διαφημιστικά σπότες καταμετροῦν, φωτίζουν καί λανσάρουν τά πλεονεκτήματα καί τίς ἐξυπηρετήσεις τῶν καινούργιων τεχνολογικῶν ἐπιτευγμάτων. Ἐρεθίζουν τό ἐνδιαφέρον τοῦ σύγχρονου ὁδότη, γιά χρήση τῆς ἀποδοτικότερης μηχανῆς καί, ἀντίστοιχη, μείωση τοῦ μόχθου τῆς καθημερινότητάς. Ἡ κεντρίζουν τήν ἀγωνία του, γιά πολλαπλασιασμό καί ἐμπλουτισμό τῶν τίτλων τῆς κοινωνικῆς ὑπεραξίας του καί γιά ἐγγραφή του στή λίστα τῶν καταξιωμένων σοφῶν ἐφευρετῶν ἢ τῶν διαπλεκόμενων πλουσίων.

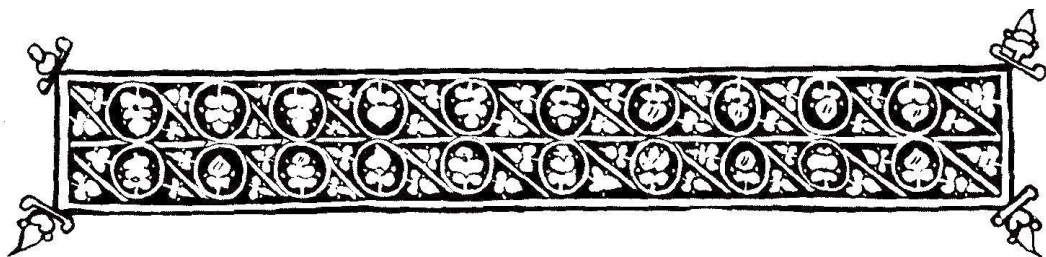
Αὕτῃ εἶναι ἡ πρώτη ἐντύπωση, πού ἐγγράφει στίς ψυχές μας ἡ χάρτα τοῦ σύγχρονου πολιτισμοῦ μας. Ἡ ταμπέλα, πού συνοδεύει τήν ἐμπορική διακίνηση τῆς παραγωγῆς καί διεγείρει τήν ἀγοραστική ἐξόρμηση. Ἄλλοι, ὥστόσο, παράγοντες, πού λειτουργοῦν μυστικά ἢ ὑπόγεια, πέρα ἀπό τή διαφημιστική ἀξιολόγηση τῆς εὐμάρειας, ἀποθηκεύουν στόν ἀνήσυχο λογισμό μας καί στήν ἀκόρεστη δίψα τῆς καρδιάς μας τήν ἀπογοήτευση καί τό δάκρυ. Οἱ φωτισμένες πινακίδες ὠραιοποιοῦν τήν ἀπόλαυση τῆς ἀπεριόριστης κατανάλωσης. Καί τά σκυθρωπά πρόσωπα τῶν ἐξαπατημένων ἀκτινοβολοῦν τό φόβο, τόν πόνο καί τόν ἀκράτητο ἐξοργισμό.

Ασύλληπτη ἡ τραγικότητα, πού θολώνει, τοῦτες τίς ἔσχατες μέρες μας, τόν πολιτιστικό ὁρίζοντα τῆς χώρας μου. Τῆς πατρίδας, πού τήν περπάτησε ὁ χαρισματικός καί δυναμικός Ἀπόστολος Παῦλος καί ἔστρωσε τή λεωφόρο τῆς καλλιεργημένης ἀνθρωπιάς, τῆς ὑπέρβασης τῶν μικροτήτων, τῆς συνειδητῆς συναδέλφωσης, τῆς οἰκοδόμησης τῆς κοινωνίας τῆς ἀγάπης. "Ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὐφημα, εἴ τις ἀρετὴ καί εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε, ἃ καί ἐμάθετε καί παρελάβετε καί ἠκούσατε καί εἶδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε καί ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν" (Φιλιπ. δ' 8-9). Ἀλλοτριωμένο, σήμερα, τό πνευματικό κλίμα τῆς χώρας μου. Ἀποκομ-

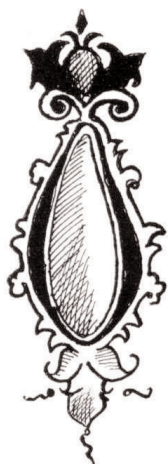
μένο καί ἀποξενωμένο ἀπό τή διδαχή καί τήν ἐμπειρία τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου. Βιώνει, τούτη τήν ὥρα, τήν ἔσχατη ὑποβάθμιση καί τήν περιπλάνηση στούς μολυσμένους βάλτους τῆς διαφθορᾶς καί τῆς ἀδιάντροπης ἀναξιοπρέπειας. Τά ἡγετικά της στελέχη, πού χρέος ἔχουν τή χειραγώγηση τῆς λαϊκῆς μάζας στή νομιμότητα καί στήν ἐντιμότητα, περπατοῦν, μέ τό κεφάλι σκυμμένο, κατεγνωσμένοι καί στιγματισμένοι γιά κακοδιαχείριση, γιά ποδοπάτηση τῶν ὀρκων τους, γιά νοσφισμό τοῦ δημόσιου ἀποθεματικοῦ, γιά πράξεις, πού κατακουρελιάζουν τήν ἡγετική ἀξιοπρέπεια καί ἐκβαρβαρίζουν τούς σχεδιασμούς καί τούς χειρισμούς της. Ἐξω ἀπό τούς χώρους τῆς ὑψηλῆς, νομοθετικῆς καί διαχειριστικῆς διαβούλευσης, ἡ λαϊκή μάζα φωνάζει, διαμαρτύρεται, φορτίζει τήν ἀτμόσφαιρα, καταλογίζει εὐθύνες, ζητάει ἀπολογισμούς, κινεῖ ἐπανάσταση.

Ἡ χάρτα τῶν ἀξιῶν τοῦ πολιτισμοῦ, αὐτῶν, πού κληρονομήσαμε ἀπό τούς ἀρχαίους προγόνους μας, αὐτῶν, πού ἔσπειραν στή γόνιμη γῆ μας οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι καί αὐτῶν, πού καλλιέργησαν οἱ ἐξαγιασμένοι πατέρες μας, ξεσχίζεται καί κουρελιάζεται. Ἡ καθημερινή ζωή ἐξελίσσεται σέ συνεχή, ἀκράτητο ὑποβιβασμό τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου, σέ διακίνηση εὐτέλειας, σέ ἐπένδυση διαφθορᾶς, σέ δαιμονική κούρσα πλουτισμοῦ καί ἀπόλαυσης.

Καί ἂν βρεῖτε τήν τόλμη νά ἀπλώσετε τό ἐνδιαφέρον σας καί τήν ἐρευνά σας ἔξω ἀπό τά σύνορα τῆς ἐλληνικῆς πατρίδας, δέ θά σᾶς αἰφνιδιάσει τό ἐκεῖ ἀπλωμένο πολιτιστικό πλαίσιο. Κυρίαρχη καί ἐκεῖ ἡ διαφθορά. Μόνα ὄνειρα, ἡ ὑπερδύναμη, ὁ ἄμετρος πλουτισμός, ἡ χλιδάτη εὐμάρεια, ἡ ἀκόρεστη ἀπόλαυση. Ἐδῶ-στή χώρα μας-οἱ κλοπές τοῦ δημόσιου πλούτου καί οἱ ἀτέλειωτοι δανεισμοί. Ἐκεῖ-στήν ἐσπερία-οἱ ἀχόρταγοι τοκογλύφοι καί οἱ ξεσηκωμένοι ἐπενδυτές, πού εἶναι ἔτοιμοι νά ἀρπάξουν καί νά κατασπαράξουν καί τή γῆ μας καί τόν κρυφό πλούτο της. Ἐδῶ, τά θύματα τῶν πολλαπλῶν ληστειῶν, μέ τήν ἀθεράπευτη πικρία καί μέ τήν κολοβωμένη ἐλπίδα. Στήν κοιλάδα τῶν δακρῶν. Στή στέρηση τῆς ἀνθρωπιᾶς. Στήν ἐρημιά τῆς ἀγάπης.

Τεκμήρια βαρύτατης ένοχής

Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Άνθιμος, λαλίστατος και όργίλος, όταν σπκώνει λάβαρο μάχης, ένάντια σά άνομα και παράνομα, πού συμβαίνουν έκτός του χώρου της έλληνικής Έκκλησίας, μεταμορφώνεται και μεταλλάσσεται σέ σκυθρω-

πό και άφωνο έπισκέπτη μουσειακού ή νεκρικού χώρου, όταν τά σκάνδαλα τών έκκλησιαστικών πριγκίπων βεβηλώνουν και μολύνουν τό ιερό Θυσιαστήριο και καταβρωμίζουν την κοινωνική ατμόσφαιρα. Έσχάτως, ξεπερνώντας τό διπολικό σχήμα της διαφημιστικής κραυγής και της ύπολογισμένης σιωπής, άπλωσε τό ώμοφόριό του στους άνοιχτούς γεωπολιτικούς όρίζοντες και έπικείρησε νά διατυπώσει άποψη γιά θέματα και γιά συμπεριφορές, πού δέν προσφέρονται γιά λαϊκισμούς και γιά αὐτοδιαφήμιση. Άφησε κατά μέρος τή δυσλειτουργία του πατροπαράδοτου Συνοδικού σχήματος της Έκκλησίας μας. Προσπέρασε σιωπηλά και

τήν κοινωνική και οίκονομική κρίση, πού βασανίζει τό λαό μας. Καί έμφανίστηκε, θαρρετός και μαχητικός, γιά νά καλύψει τίς έξευτελιστικές πομπές του πρώην Γενικού Διευθυντού του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου Ντομινίκ Στρός Κάν. Λάβρος έπιτέθηκε και ένοχοποίησε τούς Άμεριακανούς Δικαστές, πού κατά τή διαδικασία της προανάκρισης θεώρησαν ύποχρέωσή τους νά διατάξουν την κράτησέ-τω και έκτός φυλακής-του κατηγορούμενου. Καί κατακεραύνωσε τούς έκπροσώπους του διεθνούς μηχανισμού πληροφόρησης, έπειδή διατυμπάνισαν την άδιαντροπία και τά όργια του έκπρεσόντος μέλους της ύψηλης ήγερτικής λέσχης.

Κατά τή Θεία Λειτουργία της Κυριακής της Σαμαρείτιδος, ό κύριος Άνθιμος πρόβαλε στην Ώραία Πύλη του Ίε-ρου Θυσιαστηρίου και, αντί γιά κήρυγμα διδαχής και έξαγιασμού, άρχισε ένα όξύ, καταγγελτικό λόγο. Ύποστήριξε επίμονα, πώς ό ένοχος γιά βαρύτατες ήθικές έκτροπές μαέστρος της παγκόσμιας οικονομίας, άν και αὐτοδιασύρθηκε σέ οίκου-

μενικό forum, αν και οι πομπές του ξετυλίχτηκαν, αποκρουστικές και πνικτικές, κατά την προδικασία του φακέλλου των ανακρίσεων, εξακολουθεί να διατηρεί, άθικτο και πανίσχυρο, το «τεκμήριο της άθωότητας». Όλοι είναι υποχρεωμένοι να σεβαστούν αυτό το τεκμήριο. Και κανένας-μά κανένας-δέν έχει το δικαίωμα να αποτολμήσει τον περαιτέρω διασυρμό του, φέροντας στη δημοσιότητα αποκαλυπτικά στοιχεία, που κυκλοφόρησαν στη δικαστική αίθουσα και πέρασαν-άσχετο με ποιο τρόπο και με ποιά πρόθεση-στους κράχτες της έννημέρωσης.

Μεταφέρω, αυτούσιο, το κομμάτι της ομιλίας του, που την εκφώνησε μπροστά στο Πανάγιο Θυσιαστήριο και σε ώρα, που προσφερόταν η αναίμακτη Ίερουργία.

«...Όφείλουμε να δείχνουμε σεβασμό σε κάθε άνθρωπο, μέχρι να αποδειχθεί ή ένοχότητά του και να επιβληθούν οι ποινές που προβλέπει ο νόμος και όχι εκείνες που θέλουμε να επιβάλουμε εμείς. Έξετάζω την εικόνα ή όποια καταρράκωση τά ευρωπαϊκά και τά παγκόσμια αξιώματα μέσα στα μάτια όλων των λαών και αυτό είναι ήπια της συγχρόνου κοινωνίας... Τόν κρατούν με τις χειροπέδες, του πέφτει το μισό σακάκι και κυκλοφορεί όπως οι μεθυσμένοι στο δρόμο. Για να τον πάν πο; Νά τον κρίνει μία γυναίκα τί θα γίνει και τον στέλνει στη βαριά φυλακή... Αυτό είναι εξόντωση της ανθρωπίνης προσωπικότητας».

Και συμπληρώνει ο συντάκτης της ιστοσελίδας, που έφερε σε πανελλαδική ανάρτηση τον ευτελισμό του κηρυκτικού λόγου και τη βεβήλωση του Ίερού Θυσια-

στηρίου: «Αυτά είπε ο Μητροπολίτης Άνθιμος και αναφέρθηκε στη στάση του Ίησου Χριστού, όπως περιγράφεται στο Ευαγγέλιο του Ιωάννη, όταν οι Γραμματείς, οι Φαρισαίοι και το φανατισμένο πλήθος θέλησε να τιμωρήσει διά λιθοβολισμού μία γυναίκα που κατηγορούνταν για μοιχεία».

Κρατείστε στο αρχείο της μνήμης σας αυτή τη Θεολογική και τη Νομική θεμελίωση του τεκμηρίου της άθωότητας, όπως την ύφανε ο Μητροπολίτης της Όρθόδοξης Έκκλησίας μας Άνθιμος, για να επενδύσει, φιλικά και σωστικά, το «φημισμένο» σκανδαλοποιό κύριο Ντομνίκ Στρός Κάν. Και προσφέρετε λίγη προσοχή, (θα σας συνιστούσα και λίγη περιέργεια) για να αναδιφήσουμε μαζί κάποιες άλλες πρωτοβουλίες του ίδιου Μητροπολίτη και κάποιες άλλες δυναμικές κινήσεις του, που βρίσκονται καταχωρισμένες, αλλά καταχωνιασμένες, στο προσωπικό ήμερολόγιο του κ. Άνθιμου και που αποτυπώνουν το αρχιερατικό του ήθος, το σεβασμό του-ή την περιφρόνησή του στο θεοπισμένο μέ Νόμο «τεκμήριο της άθωότητας» και-κάτι πλέον-τήν αμετακλήτως χρεωστική υποχρέωση αναγνώρισης του ήθους και του κύρους των-κατά καιρούς-αναδειχθέντων λειτουργών της Όρθόδοξης Έκκλησίας μας και αποφυγής πράξεων περιφρόνησης ή καταπλήγωσης της χαρισματικής προσωπικότητάς τους.

Γνωστό απ' άκρα σε άκρα της ελληνικής πατρίδας, ότι κατά το έτος 1974

καί λίγο πρίν από τή μεταπολίτευση, ἡ ἑξάλλη ἐκκλησιαστική διοίκηση, ποδοπατώντας ἀσύστολα τούς Ἱερούς Κανόνες καί σέ συνεργασία μέ τή δικτατορία τοῦ Ἰωαννίδη, καταδίκασαν στήν ἔσχατη ποινή, στή στέρνηση τῶν ποιμαντικῶν τους ἀρμοδιοτήτων καί ἀπομάκρυναν ἀπό τούς ἀρχιερατικούς τούς θρόνους δώδεκα Μητροπολίτες. Δέ δρομολόγησαν διαδικασία ἀνακρίσεων, γιά νά ἐξακριβώσουν, ἂν ἦταν ἔνοχοι ἢ ὄχι. Δέν τούς κάλεσαν νά ἀπολογηθοῦν, μιά καί δέν εἶχαν μπροστά τους πιστοποιημένο κατηγορητήριο. Δέν κατάθεσαν φάκελλο ἐπιβαρυντικό, συμπληρωμένο καί ἡλεγμένο, στό ἀρμόδιο γιά τούς Ἀρχιερεῖς Ἐκκλησιαστικό Δικαστήριο. Ὅλες αὐτές τίς διαδικασίες, πού τίς ἐπιβάλλουν οἱ Ἱεροί Κανόνες καί οἱ Νόμοι τῆς ἐλληνικῆς ἐπικράτειας, τίς περιφρόνησαν μέ προκλητικότητα. Καί, μέ μιά ἀπόφαση τοῦ ποδARIOῦ, τούς ἐξόρισαν.

Ἀμέσως μετά, βιαστικά καί σπασμωδικά, ἄρχισε ἡ ἔνοχη Συνοδική παρέα νά παράγει Μητροπολίτες, γιά νά γεμίσει τά κενά καί γιά νά παρουσιάσει «τετελεσμένη καί ἀδιαμφισβήτητη» τήν καινούργια κατάσταση.

Χρέος μου νά ἀποκαλύψω, ὅτι κατὰ τίς μέρες ἐκεῖνες τῆς θυελλώδους ἀνατροπῆς καί τῆς Κανονικότητος τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Νομιμότητος τοῦ «ἐν καταρρεύσει» δυναστικοῦ πολυτεύματος, ὁ κύριος Ἀνθιμος (ἀρχιμανδρίτης τότε) μέ ἐτίμησε μέ τήν ἐπίσκεψή του καί, ἀφοῦ μοῦ διεκτραγώδησε τίς ἱντριγκες καί τά παζάρια, μέ ὕφος βαρύ πρόσθεσε: «Σ' αὐτό τό κλίμα, πού βρισκόμαστε σήμερα, ἂν τύχη καί μοῦ προτείνουν τήν προαγωγή μου

σέ Μητροπολίτη, θά τό σκεφτῶ πολύ ἂν πρέπει νά τό δεχτῶ».

Δέχτηκα τήν ἐπιφύλαξή του αὐτή, ὡς ἄρωμα εὐαίσθητης συνείδησης καί δήλωσα συμπαραστάτης του.

Ἀτυχῶς, τό ἄρωμα, πολύ σύντομα, λειπούργησε ὡς ἀναθυμίαση χωματερῆς προδωμένων ὀνείρων.

Ἕνας ἀπό τούς δώδεκα Μητροπολίτες, πού καταδικάστηκαν δίχως νά ἀπολογηθοῦν καί δίχως νά δικαστοῦν, ἦταν ὁ ἡρώϊκός καί σεβάσμιος Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως Κωνστάντιος. Ξεχωριστή φυσιογνωμία. Ὅχι μόνο ἀποδεκτὴ, ἀλλὰ καί θρονιασμένη στίς καρδιές τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος ὅλης τῆς ἀνατολικῆς Μακεδονίας. Σ' ὅποια πυκνοκατοικημένη περιοχή καί σ' ὅποια ἄκρη ἔκανες ἀναφορά στό πρόσωπό του ἄκουγες πρόσθετες εὐλαβικές ἐκτιμήσεις τῆς ἀγιοσύνης του καί δεχόσυνα ἓνα νέο κύμα εὐωδίας σεβασικῶν θυμιμάτων.

Δεκαετίες ὁλόκληρες ὁ ἀκάματος λειουργός Κωνστάντιος Χρόνης διακόνησε ὡς ἱεροκήρυκας στήν Ἱερή Μητρόπολη Φιλίππων καί Νεαπόλεως (Καβάλας). Κήρυξε τόν Εὐαγγελικό λόγο. Καί ποίμανε μέ ἀγάπη καί μέ εὐαίσθησία τό ὠριμο σέ ἡλικία πλήρωμα καί τίς στρατιές τῆς νεότητος.

Ὅταν οἱ Γερμανοὶ κατακτητές κατέλυσαν τήν παραμεθόρια ἄμυνα καί ὄρμησαν στήν καταματωμένη πατρίδα μας, παράδωσαν τή φρουρήση καί τή διοίκηση τῆς ἀνατολικῆς Μακεδονίας στούς Βούλγαρους. Καί αὐτοί, σκληροὶ κατακτητές

καί νοσταλγοί μιᾶς επέκτασής τους στο Αίγαίο, ἄρχισαν νά ὑλοποιοῦν τούς σχεδιασμούς τους. Ἔβαλαν, ὡς μητρική γλώσσα, στά σχολεῖά μας τή Βουλγάρικη, ἔφεραν Βούλγαρους παπάδες νά ἱεουργοῦν στίς Ἐκκλησίες μας καί νά προσαρμόζουν τό λαό μας στό δικό τους τυπικό. Ἔκαναν κάθε κίνησή τους καί κάθε σχεδιασμό τους, ὡς κατακυρωμένοι κατακτητές, δίχως νά περνάει ἀπό τό μυαλό τους ἕνας ἐνδεχόμενος κίνδυνος ἀνατροπῆς τους.

Τόν ἱεροκέρυκα Κωνστάντιο Χρόνη, πού τόν ἔβλεπαν νά κινεῖται μέ τόλμη σ' ὅλη τήν ἔκταση τῆς ἀνατολικῆς Μακεδονίας, τόν κήρυξαν ἀνεπιθύμητο καί τόν ἔβγαλαν βίαια ἔξω ἀπό τά ὅρια τῆς δικῆς τους ἐπιτήρησης.

Διωγμένος, ἀλλά ἀκούραστος, κατέβηκε στή Μητρόπολη Καλαβρύτων καί Αἰγιαλείας καί συνέχισε τή θυσιαστική προσφορά του. Ἡ σκοτεινιά καί ὁ τρόμος τῆς Γερμανοϊταλικῆς κατοχῆς εἶχαν διεγείρει ἰσχυρές, μυστικές, ἀντιστάσεις, πού προκαλοῦσαν ἐμπόδια στίς διακινήσεις τοῦ κατακτητή, ἀλλά καί πλήρωναν μέ τό αἷμα τους τόν κάθε σχεδιασμό σμποτάζ, πού κατόρθωναν νά ἐνεργοποιήσουν.

Σέ πρώτη φάση, τό ἀντάρτικο κίνημα τῆς περιοχῆς τῶν Καλαβρύτων, πού λειपुरγοῦσε ὑπό τήν ἀρχηγία τοῦ Ἄρη Βελουχιώτη, πῆρε τήν ἀπόφαση νά ἀνατινάξει τίς γραμμές τοῦ ὁδοντωτοῦ σιδηροδρόμου, πού ἦταν ἡ μοναδική δυνατότητα διασύνδεσης τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς τῶν Καλαβρύτων μέ τίς παράλιες πόλεις. Μέ τήν ἀνατίναξη αὐτή θά ἔβазαν σέ μεγάλο κίνδυνο τά φυλάκια τῶν κατα-

κτητῶν, ἀλλά-παράλληλα-θά ἔκλειναν τή γραμμή ἐπισιτιστικοῦ ἐφοδιασμοῦ γιά τούς κατοίκους τῶν Καλαβρύτων.

Ὁ ἡρωϊκός ἱεροκέρυκας Κωνστάντιος, ἀνάλαβε νά μεσολαβήσει, γιά τήν ἐπίλυση τοῦ προβλήματος. Δυό ὁλόκληρα μερόνυχτα πεζοπόρησε στά βράχια τοῦ Χελμοῦ καί ἔφτασε στό κρυσφύγετο τοῦ ἀρχηγοῦ Βελουχιώτη. Τόν ἐνημέρωσε καί τόν ἰκέτεψε «Ἀρχηγέ μου, αὐτό τό τρένο, πού σκαρφαλώνει στά Καλάβρυτα, δέν εἶναι συρμός μεγάλος. Ἐνα καί μόνο μικρό βαγονάκι μεταφέρει λίγους ἐπιβάτες καί κάμποσα σακιά ἀλεύρι ἢ μερικά ἄλλα τρόφιμα. Ἄν καταστραφεῖ τό δίκτυο, οἱ ἄνθρωποι θά πεθάνουν ἀπό τήν πείνα.

Ὁ ἀρχηγός Βελουχιώτης στάθηκε σκεπτικός. Κάλεσε τούς δικούς του καί πῆρε πληροφορίες. Καί, ὅταν αὐτοί ἐπαλήθευσαν, ὅτι τό τρενάκι ἦταν μικρό καί ὅτι δέν ὑπῆρχε ἄλλος τρόπος νά φτάσουν τρόφιμα στήν πόλη τῶν Καλαβρύτων καί στά γύρω χωριά, ἔδωσε διαταγή νά μὴν ἀνατιναχτεῖ ἡ ὁδοντωτή σιδηροδρομική γραμμή.

Οἱ γραμμές τοῦ μικροῦ τρένου ἔμειναν ἄθικτες καί τό βαγονάκι ἐξακολούθηκε νά ἐξυπηρετεῖ καί τούς κατακτητές καί τούς δουλωμένους Ἕλληνες. Ἀλλά ἡ φωτιά τῆς μυστικῆς πολεμικῆς ἀντιπαράθεσης δέν ἔσβησε. Οἱ Καλαβρυτινοί, ἀπόγονοι ἐκείνων, πού, τό 21 σῆκωσαν τό λάβαρο τῆς ἐπανάστασης, ἐξακολούθησαν νά πλέκουν ἀλυσίδες διολιοφθορῶν καί νά φέρνουν σέ δύσκολη θέση τούς κατακτητές. Καί οἱ κατακτητές, χειριστές καί ἐκφραστές τῆς ἔσχατης βαρβαρότητας, πῆραν τήν ἀπόφαση νά κάψουν τήν πόλη τῶν Καλαβρύτων καί νά σκοτώσουν ὅ-

λους τούς άντρες, από δεκατεσσάρων χρόνων και πάνω.

Τό τί έγινε, δέν περιγράφεται. Σε μηδενικό χρόνο ή ιστορική πόλη κατάντησε έρείπιο. Καί τό κάθε σπίτι, μιά έστία αφόρητου πένθους. Τά αποσπάσματα τών κατακτητῶν συγκέντρωσαν, σά νά ήταν κοπάδια άγριων ζώων, τούς Καλαβρυτινούς και τούς θανάτωσαν. Δέ διερεύνησαν αν ήταν ένοχοι για όποιαδήποτε εγκληματική πράξη. Δέν τούς έστησαν στο έδωλλιο του κατηγορούμενου. Μέ μιά άγρια επίθεση, σκόρπισαν τό θάνατο. Άφησαν χήρες τίς μάνες και όρφανά τά άνώριμα παιδιά.

Ό ιεροκήρυκας Κωνσάντιος Χρόνης, ή ακοίμητη αυτή λαμπάδα της αγάπης και της θυσίας, στάθηκε, αδελφός και πατέρας για τίς όρφανεμένες οικογένειες και μεταφορέας της θείας συμπάραστασης και εύλογίας στην κατακαμένη πολιτεία.

Εικοσιπρία όλόκληρα χρόνια μετά την έφιαλτική νυχτιά της κατοχής, ό ιεροκήρυκας και πατέρας τών πονεμένων Καλαβρυτινών κλήθηκε, χωρίς νά τό επιδιώξει, νά ποιμάνει τή Μητροπολιτική περιφέρεια της Άλεξανδρούπολης. Χειροτονήθηκε από τόν Άρχιεπίσκοπο τών αποστολικών όραματισμών Ίερώνυμο Κοτσώνη και, ταπεινά, αφιερώθηκε στην αποστολή του. Δίχως κωδωνοκρουσίες. Δίχως επιδείξεις χλιδής. Δίχως αυτοθαυμαστικά θυμιάματα. Λιτός και ταπεινός, λειτουργός της σταυρικής Αγάπης και θεραπευτής του ανθρώπινου πόνου, άναβε

καντήλι έλπίδας, εκεί, πού θέριευε τό σκοτάδι της άπόγνωσης.

Όταν στην πατρίδα όρμησε ή δεύτερη δικτατορία, τά πρόσωπα της τρελής έξουσίας, της κοσμικής και της εκκλησιαστικής, θεώρησαν πώς θά μπορούσαν νά αναβαθμίσουν τήν παρουσία τους, αν μέ μιά στυγνή διαταγή έξόριζαν μιά όλόκληρη δωδεκάδα Μητροπολιτῶν από τήν ποιμαντική τους έπαλξη.

Ένας από τούς δώδεκα, πού αντιμετώπιστηκε σάν επικίνδυνος, ήταν ό πατέρας της Άλεξανδρούπολης, ό γέροντας Κωνσάντιος Χρόνης. Ό ήρωας της Καβάλας και τών Καλαβρύτων. Ό έξορισμένος από τούς Βούλγαρους και αναγνωρισμένος, ως γενναίος μαχητής, από τόν Άρν Βελουχιώτη.

Ό έκρηκτικός, σήμερα, Μητροπολίτης Άνθιμος και άνυποχώρητος στηλοβάτης του «τεκμηρίου της άθωότητας», δέν πρόβαλε τότε, (όταν άκουσε τήν έξορία του Μητροπολίτη της Άλεξανδρούπολης Κωνσάντιου) στο κάγκελο της έξορίας, για νά δώσει κουράγιο στον καταπληγμένο γέροντα εκκλησιαστικό λειτουργό και για νά σημάνει συναγεμρό ενάντια στην ασύγγνωστη καταπάτηση τών Ίερών Κανόνων και στην άγοραία περιφρόνηση του «τεκμηρίου της άθωότητας».

Κάμποσες μέρες έμεινε στην απόλυτη σιωπή. Σά νά μήν έγινε καμιά παραβίαση της Κανονικότητας και της Νομιμότητας. Σά νά μήν έσβησαν στους χώρους της Συνοδικότητας οι λαμπάδες του

ήθους και του χρέους. Και σά νά μή συσπειρώθηκε τό ἐκκλησιαστικό πλήρωμα σέ ἐξέγερση και σέ κατακραυγή ἐναντία στους ἀνατροπείς τῆς καθιερωμένης ἀπό Οἰκομενικές Συνόδους Κανονικῆς Τάξης και δημιουργούς ἀπαράδεκτης ἀνωμαλίας.

Δέν πρόλαβε νά περάσει τό πρῶτο κύμα τῆς βαρειάς σκοτεινιάς και διασταυρώθηκε ἡ πληροφορία, ὅτι στό θρόνο τοῦ ἀδίκως ἐξορισμένου ἀγίου Ἱεράρχη Κωνστάντιου, πρόκειται νά ἐνθρονιστεῖ, ποίος νομίζετε; Ὁ ἀρχιμανδρίτης Ἀνθιμος Ρούσας. Naί, ὁ κύριος Ἀνθιμος ἀποδέχτηκε τήν πρόταση, νά παρελάσει-ἀγαλλομένῳ ποδί-πρός τό Μητροπολιτικό Μέγαρο τῆς Ἀλεξανδρούπολης και νά ἐγκατασταθεῖ στή θέση τοῦ διωγμένου ἀγίου Ἱεράρχη.

Δέν τόν ἔκαμψε ἡ πανελλήνια ἀντίδραση. Δέν τόν συντάραξε ὁ στεναγμός και τό δάκρυ τοῦ πληγωμένου γέροντα. Δέν τόν φόβισαν οἱ χαρακτηρισμοί τοῦ «προδότη» και τοῦ «μοιχεπιβάτη», πού τοῦ ἀπονεμήθηκαν και πού σφράγισαν τό ἐπισκοπικό του πορτραῖτο.

Τά γεγονότα, πού ἀκολούθησαν, ἀντί νά μαλάζουν τόν πόνο τοῦ ἄσπιλου ἱεροῦ θύματος, τόν φόρτισαν περισσότερο και τόν ὄξυναν.

Κάποια στιγμή, πού ὁ γέροντας Κωνστάντιος ἀντιμετώπισε σοβαρή κάμψη τῆς υἱείας του, ἀποφάσισε νά ταξιδέψει γιά λίγο στήν Ἀλεξανδρούπολη και νά ἐπισκεφθεῖ ἕνα γιατρό, πού ἦταν πνευματικό του παιδί και τόν ἐμπιστευόταν ἀπόλυτα. Φτάνοντας, ἀπέφυγε κάθε ἄλλη ἐπικοινωνία. Ἀλλά, κάποια μάτια, πού τόν εἶδαν και τόν προσκύνησαν, δέν πα-

ράλειψαν νά μεταφέρουν τήν εἴδηση στους διαδρόμους τοῦ κλεμμένου Μητροπολιτικοῦ οἰκήματος. Καί ὁ κύριος Ἀνθιμος, ἀντί νά τρέξει νά τοῦ φιλήσει τό χέρι και νά τοῦ προσφέρει τήν κάθε ἀναγκαία ἐξυπηρέτηση, κυριεύτηκε ἀπό φόβους. Καί λειτούργησε ὡς μαινόμενος ἀντίπαλος. Ἔστειλε ὁμάδα δικῶν του ἀνθρώπων, νά διατάξουν τό γέροντα νά φύγει ἀμέσως, μέσα στά σκοτάδια τῆς νύχτας, ἀπό τά ὅρια τῆς Ἀλεξανδρούπολης. Καί νά μήν ἀποτολμήσει, ἄλλη φορά, νά διαταράξει τή γαλήνη τοῦ ποιμνίου μέ μιά δευτέρη ἐπίσκεψη.

Ὁ ἀγνός και ἄδολος γέροντας ἔσκυψε τό κεφάλι. Καί τά μάτια του ἔσταξαν. Σηκώθηκε, στηρίχτηκε στό μπαστούνι του, προχώρησε πρὸς τό αὐτοκίνητό του και ἔφυγε. Γύρισε στήν Καβάλα, κρατώντας τό ἀλάβαστρο τῆς θλίψης του και τῶν δακρύων του.

Δέ δικαιοῦμαι νά σιωπήσω ἢ νά προσπεράσω ἀσχολίαστη και μιά δευτέρη, ἀνέντιμη και ἀσύμβατη μέ τό ὠμόφρονο τῆς ἀρχιερωσύνης, ἐπέμβαση τοῦ κ. Ἀνθιμου στή συνείδηση τοῦ ἀγνοῦ γέροντα Κωνστάντιου.

Σέ κάποια φάση τῆς σκληρῆς δοκιμασίας του ὁ ἐξόριστος ἱερομάρτυρας ἔνοιωσε τίς δυνάμεις του νά τόν ἐγκαταλείπουν. Τότε, ὁ «μοιχεπιβάτης» τοῦ Μητροπολιτικοῦ του θρόνου, ὁ κ. Ἀνθιμος, θεώρησε κατάλληλη τή στιγμή, νά ἐξασφαλίσαι τήν ἐπικάλυψη τῆς ἐπιπορκίας του. Πλαστογράφησε, ἐξ ὀνόματος-δῆθεν-τοῦ γέροντα Ἱεράρχη, μιά ἐπιστολή, μέ ἀποδέκτη τήν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πού δήλωνε, ὅτι παραιτεῖται τῶν δικαιωμάτων του και τοῦ

αιτήματος έπιστροφής του στή Μητρόπολη Αλεξανδρουπόλεως καί αποδέχεται ως διάδοχό του καί ως συνεχιστή τοῦ ποιμαντικοῦ του ἔργου τόν Ἱεράρχη Ἀνθιμο, πού τόν ἐξέλεξε ἡ Ἱεραρχία κατά τό ἔτος 1974. Συνεπλήρωνε δέ τήν ἐπιστολή μέ εὐχές, γιά τήν εὐόδωση τῶν προσπαθειῶν τοῦ διαδόχου του(!!!) πρὸς δόξα Θεοῦ καί πρὸς οἰκοδομή τοῦ ποιμνίου.

Μέ τήν ἐπιστολή αὐτή στό χέρι, ὁ πλαστογράφος κ. Ἀνθιμος βρῆκε τό θάρρος (κατ' ἀκρίβεια τό θράσος) νά ἐπισκεφθεῖ τόν γέροντα Κωνστάντιο, γιά νά τόν πειθαναγκάσει νά βάλει τήν ὑπογραφή του.

Φθάνοντας στό ἀσκητήριο, πού μετροῦσε τίς τελευταῖες μέρες του ὁ ἱερομάρτυρας τοῦ αἵωνα μας Κωνστάντιος, τόν βρῆκε μόνο. Καί, μέ γλυκανάλατες σεβαστικές ἐπικύψεις, προσπάθησε νά τόν κάμψει καί νά τόν πείσει νά βάλει τήν ὑπογραφή του στήν πλαστογραφημένη παραίτηση. Ὁ γέροντας τόν κύτταζε στά μάτια, ἀλλά δέν ἀνταποκρινόταν. Ἐκεῖνος πρόσθετε λόγια σεβαστικά καί ἰσχυριζόταν, ὅτι μοναδική του ἐπιδίωξη ἦταν ἡ ἀποκατάσταση τῆς ἐνότητας στό σῶμα τῆς Ἱεραρχίας καί ἡ εἰρήνευση τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ.

Κάμποση ὥρα κράτησε ἡ θεατρική παράσταση τοῦ κ. Ἀνθιμου. Ὡσπου τόν διέκοψε ὁ γέροντας μέ μιὰ δυναμική ἀπόκριση.

«Δέν ὑπογράφω, Φύγε».

Θόλωσε τό βλέμμα τοῦ κ. Ἀνθιμου. Μάζεψε τά χαρτιά του καί ἔφυγε.

Ὅταν κυλήσει ὁ χρόνος, ὅταν ὅλοι μας, ὅσοι βάλαμε τό δάκτυλό μας καί τήν ὑπογραφή μας στό μουντό φάκελλο τοῦ 1974 θά ἔχουμε γεῖρει στή σιωπή τοῦ

τάφου, ὁ ἀνεπηρέαστος καί ψυχρός μελετητής τῆς ἱστορίας, θά γράψει καί θά ὑπογραμμίσει, ὅτι ὁ Μητροπολίτης Ἀνθιμος Ρούσας μπῆκε στήν αἵθουσα τοῦ Μητροπολιτικοῦ θρόνου τῆς Αλεξανδρουπόλης ἀπό τήν πίσω πόρτα. Καταπάτησε τόν ὄρκο του, ὅτι θά σέβεται καί θά ἐφαρμόζει μέ πιστότητα καί μέ ἀκρίβεια τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες. Καί ἔσπρωξε βίαια στήν ἐξορία ἓνα γέροντα Ἱεράρχη, πού ὁλόκληρη ἡ ζωή του ἦταν εὐωδία ἀγιότητας καί κατάθεση θυσιαστικοῦ μόχθου στή βάση τοῦ Σταυροῦ τοῦ Ἀρχιποίμενα Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τούτη τήν ὥρα, ὁ Μητροπολίτης Ἀνθιμος αὐτοπροβάλλεται ως «παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης». Στήν Αλεξανδρουπόλη πῆγε ὅπως πῆγε, ἀλλά ἔνοιωσε τό κῶρο στενό. Δέ χωροῦσε τό ἀνάπτυγμα τῆς προσωπικότητάς του. Τά ὄνειρά του. Τή μαχητικότητά του. Τή ρητορική του ἀσυδοσία.

Ἔβαλε ἀζιμούθιο γιά τήν ἐλληνική πρωτεύουσα. Γιά τό θρόνο τῶν Ἀθηνῶν. Πάλαιψε νά συγκεντρώσει εὐνοϊκοὺς ψηφοφόρους. Ἀλλά δέν τά κατάφερε. Ὁ ἀντίπαλος του Χριστόδουλος εἶχε καταρτίσει μέ ἐπιμέλεια τό σχεδιασμό του καί εἶχε πλέξει τήν ἀρμάθα τῶν ψηφοφόρων του. Ὁ Ἀνθιμος, θλιμμένος καί παγωμένος, γύρισε στήν Αλεξανδρουπόλη, δίχως κουράγιο γιά δράση καί δίχως ἐμπιστοσύνη στοὺς φίλους του.

Τή χρονιά 2004 πέθανε ὁ Μητροπολίτης, πού βρισκόταν θρονιασμένος

στήν καθέδρα της Μητρόπολης Θεσσαλονίκης. Καί τὰ ὄνειρα τοῦ κ. Ἀνθιμου ξαναζεστάθηκαν καί ξαναδραστηριοποιήθηκαν. Δέν μπόρεσε νά κατακτήσει τὸ θρόνο τῶν Ἀθηνῶν. Τουλάχιστο, νά ἀναβαθμιστεῖ σέ «Παναγιώτατο» καί νά θρονιαστεῖ στὴ βόρεια πρωτεύουσα τῆς ἐλληνικῆς ἐπικράτειας.

Γιὰ τὸ πῶς σταθεροποίησε τὰ βήματα του καί κατάφερε νά κερδίσει τὸ θρόνο τῆς συμπρωτεύουσας, ἔχω μιὰ ἐντελῶς πρόσφατη κατάθεση, πού μοῦ τὴν ἔκανε ὁ (ἐπὶ τὸ αὐτὸ κρίμα ἐμπεισῶν) Ἱεράρχης Νικόλαος Χατζηνικολάου. Μὲ διαβεβαίωσε, ὅτι σέ πρῶτο σχεδιασμό ὁ Πατριάρχης Βαρθολομαῖος εἶχε ἀποφασίσει νά ὑποστηρίξει, γιὰ τὴ Θεσσαλονίκη, τὸν τότε ἀρχιμανδρίτη Χατζηνικολάου. Ὁ Ἀνθιμος, ὅμως, μὲ παρακλήσεις καί μὲ ἴντριγκες πάλεψε νά ἐξασφαλίσαι γιὰ τὸ πρόσωπό του τὴν ὑποστήριξη καί τοῦ Πατριάρχου καί τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. Ἐπειδὴ, ὅμως, οἱ προηγούμενες ἐκλογικὲς του περιπέτειες καί ἀποτυχίες ἄφηναν τις σκιὲς τοὺς στὸν ὀρίζοντα, ἀποφάσισε νά κινηθεῖ δραστικότερα. Λίγες μέρες πρὶν ἀπὸ τὴν ἐκλογή, πῆγε στὸν Ἀρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο, κάθησε στὸ γραφεῖο του καί τὸν ὑποχρέωσε νά τηλεφωνήσει, ἐκείνη τὴν ὥρα, σέ ἓνα σεβαστὸ ἀριθμὸ Μητροπολιτῶν καί ἀνάλογα μὲ τὴν περίπτωση, νά συστήσει ἐπίμονα, ἢ νά παρακαλέσει ἀδελφικά, νά ζητήσει ὡς προσωπικὴ χάρη ἢ νά παρουσιάσει ὡς γραμμὴ τοῦ Πατριαρχείου καί τῆς πλειοψηφίας τῶν ποιμένων τῶν Νέων Χωρῶν, νά κατασταθεῖ Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης ὁ κ. Ἀνθιμος. Καί γιὰ νά εἶναι ἐξασφαλισμένος, ὅτι τὸ τέχνασμα θά λειτουργήσει ἀποτελεσματικά,

ζήτησε ἀπὸ τὸ Χριστόδουλο νά προτείνει τὸ Χατζηνικολάου ὡς ὑποψήφιο γιὰ τὴν περιοχὴ τῶν Σπάτων. Ἡ ἀνοιχτὴ καί κατενώπιον τοῦ Ἀνθιμου ἐπέμβαση τοῦ Χριστόδουλου πέτυχε. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ψήφων συμπληρώθηκε. Καί ὁ νοσταλγὸς τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου ἱκανοποιήθηκε-γιὰ τὴν ὥρα-μὲ τὴν προσφώνηση «παναγιώτατε» καί μὲ τὴν ἰδιοποίηση τοῦ θρόνου τῆς Θεσσαλονίκης.

Ἀργότερα, ὅταν ὁ Χριστόδουλος ἔκλεισε τὰ μάτια, ὁ Ἀνθιμος ετοίμασε τίς ἀποσκευές του γιὰ νά θρονιαστεῖ στὴν Ἀθήνα. Ἀλλὰ καί πάλι ἀστόχησε. Ἐκεῖνοι, πού τοῦ ἔδωσαν ὑποσχέσεις, τὸν μαύρισαν. Ἀναγκάστηκε νά παραμείνει στὴ συμπρωτεύουσα, νά ἐκτοξεύει λεκτικὰ βέλη ἐνάντια τῶν Σκοπιανῶν καί νά θωπεύει τὸ «τεκμήριο τῆς ἀθωότητας» ἐκείνων, πού ἔχουν καταβουτηχτεῖ στὸ βούρκο τῆς ἀνθρωπικότητας καί τῆς ἀδιαντροπιάς.

Ἐρώτημα καυτὸ ξανααναφλέγεται μπροστά μου. Ἀπὸ τὸ 1974 ἴσαμε τὸ 2004 ὁ Ἀνθιμος καθόταν ἡγεμονικά καί ἐπιδεικτικά στὸ θρόνο τῆς Θρακικῆς Πρωτεύουσας καί δέν ἄρθρωσε λόγο, γιὰ νά στηρίξει τὸ «τεκμήριο τῆς ἀθωότητας» τοῦ ἱερομάρτυρα Κωνσταντίου. Καί ἀπὸ τὸ 2004 ἴσαμε σήμερα, σέ χρονικὴ διαδρομὴ ἐπὶ ὀλόκληρων χρόνων, δέν μπόρεσε, ἢ, μᾶλλον, δέν τόλμησε νά διατυπώσει ἓνα μικρὸ λογίδριο σεβαστικῆς ἀναφορᾶς στὸν μακαριστὸ Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης Λεωνίδα Παρασκευόπουλο, πού διακόννησε, ἐπὶ μιὰ ὀλόκληρη τεσσαρακονταετία, μὲ πιστότητα, μὲ ἀφοσίωση καί μὲ δυναμικὴ ποιμαντικὴ φροντίδα, ὡς ἱεροκήρυκας καί ὡς Μη-

τροπολίτης, όλόκληρη τή Δυτική Μακεδονία. Πού ἐξορίστηκε, χωρίς νά τοῦ ἀπαγγελθεῖ κατηγορία καί χωρίς νά δικασεῖ. Καί πού ἀναδείχτηκε καταξιωμένος πνευματικός ἀθλητής καί νεομάρτυρας.

Ὁ κ. Ἀνθιμος μπροστά στό Πανάγιο Θυσιαστήριο ἐτόνισε καί ἐτόνωσε τό «τεκμήριο τῆς ἀθωότητας» τοῦ παγκόσμια κατεγνωσμένου πρώην Γενικοῦ Διευθυντῆ τοῦ Διεθνoῦς Νομισματικοῦ Ταμείου. Ἀλλά δέ βρῆκε μια λέξη, γιά νά ὑπομνήσει τήν Πατερική λάμψη τῆς προσωπικότητας τοῦ Μητροπολίτη Λεωνίδα, πού λάμπρυνε τήν Ἐκκλησία τῆς Θεσσαλονίκης καί μέ τή μακρότατη, πιστή διακονία του καί μέ τή λιτανεία τοῦ σταυροῦ τῆς ἐξορίας του.

Ἡ ἐπί τριανταεπτά όλόκληρα χρόνια (1974-2011) αἰνιγματική ἀποσιώπηση, ἐκ μέρους τοῦ κ. Ἀνθιμου τοῦ «τεκμηρίου τῆς ἀθωότητας», τό ὁποῖο-προφανῶς-κάλυπτε ὅλους ἐκείνους τοὺς Ἱεράρχες, πού διώχτηκαν καί ἐξορίστηκαν ἀuthαίρετα, δίχως νά ἀπολογηθοῦν καί δίχως νά δικαστοῦν, καί ἡ ἐπ' ἐσχάτων ἀφύπνισή του καί ἡ «λαλέουσα» στήριξη, ἐκ μέρους του, τῆς ἀθωότητας προσώπου ἢ καί προσώπων, πού κολύμπησαν στοὺς ἠθικούς βόθρους, προσημειώνει ἓνα προβληματισμό. Γιατί αὐτή ἡ διπρόσωπη ἐρμηνεία; Γιατί τό «τεκμήριο τῆς ἀθωότητας» δέν κάλυψε τόν Ἀλεξανδρουπόλεως Κωνστάντιο καί τόν Θεσσαλονίκης Λεωνίδα καί ὅλα τά θύματα τῆς βαρβαρικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀνατροπῆς τοῦ 1974;

Πῶς αὐτοί καταδικάστηκαν καί ἐξορίστηκαν, δίχως νά γίνουν σεβαστές καί δίχως νά τηρηθοῦν μέ ἀκρίβεια οἱ θεσμοθετημένες διαδικασίες; Καί πῶς, ἀπό τότε, ἴσαμε σήμερα, ὁ κ. Ἀνθιμος καί οἱ συνεργοί του, δέ βγῆκαν, οὔτε τότε οὔτε τώρα, στή δημόσια ἐξέδρα, γιά νά καταγγεῖλουν τήν ἐγκληματική καταπάτηση, ἀπό λειτουργοῦς τῆς Ἐκκλησίας, αὐτοῦ τοῦ δικαιώματος; Καί πῶς ὁ κ. Ἀνθιμος, ὁ ναρκωμένος καί σιωπηλὸς ἐπὶ τριανταεπτά χρόνια, ἀφυπνίστηκε, ἐπ' ἐσχάτων καί πῆρε πάνω του τό βάρος τῆς ὑποστήριξης τοῦ «τεκμηρίου ἀθωότητας» τοῦ κ. Ντομινίκ Στρός Κάν;

Ἡ πιθανή ἐρμηνεία, κατά τή δική μου ἄποψη, κυλάει σέ δύο ρεύματα.

1. Ὁ Ἀνθιμος δέν τολμάει νά ἀναφερθεῖ στά πρόσωπα τῶν ἐκκλησιαστικῶν θυμάτων τοῦ 1974, γιατί καί μόνη ἡ ἀναφορά φωτίζει τή δική του ἐγκληματική καταπάτηση τῶν Ἱερῶν Κανόνων, τήν ἀσέβεια πρὸς πρόσωπα ἰδιαίτερα σεβαστά καί τή σύνθλιψη, μέχρι πνιγμοῦ, τοῦ παγκοσμίως ἀποδεκτοῦ «τεκμηρίου τῆς ἀθωότητας».

2. Ὁ Ἀνθιμος ἡ ἐπικαλύπτει τίς ἐνοχές τῶν ποικίλων παραγόντων τῆς διαφθορᾶς, τῶν ἐνταγμένων στήν κλίμακα τῆς ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχίας καί τῆς κοσμικῆς ἀριστοκρατίας ἡ ὑπενθυμίζει-εὐκαίρως ἀκαίρως-τό «τεκμήριο τῆς ἀθωότητάς τους», γιατί σ' αὐτές τίς δεξαμενές τῆς ἐξουσιαστικῆς δύναμης καί τοῦ ἀμφισβητήσιμου ἥθους βρῆκε παράγοντες, πού τόν κράτησαν ἀπό τό χέρι καί τόν συνόδεψαν στήν κλίμακα τῆς προαγωγῆς του.

Γνωστά τά γεγονότα, πού ξεδιπλώ-

θηκαν τό 2005. Στήν έκτακτη Συνεδρίαση τῆς Ἱεραρχίας, πού πραγματοποιήθηκε στίς 18-19 Φεβρουαρίου, ὁ τότε προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μακαριστός Χριστόδουλος, ἔβαλε τό δάκτυλο στή μεγάλη πληγή, ἐπισημαίνοντας τίς εὐθύνες ὅλου τοῦ ἱεροῦ Σώματος: «Ὅπως ἀποδεικνύεται, *ὕπάρχουν σέ ὅλες τίς βαθμίδες κάποιοι κληρικοί, πού ἔχουν προδώσει τήν ἱερή ἀποστολή των, ἧ ἔχουν συμπεριφερθεῖ καί ἐπιταγήν τῶν ἐπιλήψιμων ἀδυναμιῶν των. Δύο εἶναι τά βασικά ἀδικήματα τῶν κληρικῶν αὐτῶν, ἡ φιληδονία καί ἡ φιλαργυρία. Καί θά πρέπει νά παραδεχθοῦμε πώς σέ κάποιο βαθμό εἴμαστε ὅλοι ἔνοχοι γιατί, ἀπό ὅ,τι φαίνεται, ἀνεχθήκαμε αὐτές τίς καταστάσεις, ὅπου ὑπάρχουν, ἐφ' ὅσον τίς γνωρίζαμε, πού ἔχουν διαβουκολήσει τίς συνειδήσεις καί ἔχουν ἐκθέσει πρόσωπα καί τόν ἱερό θεσμό, πού ὑπηρετοῦμε...*».

Ὁ μακαριστός Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος μίλησε τότε ἀνοιχτά καί θαρραλέα. Ὁ κ. Ἀνθιμος, ὅμως, δέν ἄρθρωσε λέξη. Ἄραγε, γιατί; Θά καταθέσω μία ἐκδοχή. Ἐνιά μῆνες, πρίν ἀπό τίς ἀποκαλυπτικές δηλώσεις τοῦ Χριστόδουλου, τόν Ἀπρίλιο τοῦ 2004, ὁ Ἀνθιμος μετακόμισε τίς μίτρες του καί τίς πατερίτσες του ἀπό τήν Ἀλεξανδρούπολη στή Θεσσαλονίκη. Κανένας δέν μπορεῖ νά ἀποκλείσει τό ἐνδεχόμενο, στόν κατάλογο τῶν Μητροπολιτῶν-ψηφοφόρων, πού ἔδωσε ὁ κ. Ἀνθιμος στόν Ἀρχιεπίσκοπο καί ἀξίωσε, μέ ἀνοιχτή τηλεφωνική ἐπικοινωνία, νά τοὺς ἐκδιάσει νά ψηφίσουν Ἀνθιμο γιά τή Θεσσαλονίκη, νά βρίσκονταν καί ὀνόματα «φιλήδωνων» καί «φι-

λοχρήματων». Πῶς, μετά τήν ἐπιτυχία τοῦ ἐγχειρήματός του, μετά τήν ἀναβάθμισή του σέ «παναγιώτατο», νά διατυπώσει αἰχμές κατὰ τῶν εὐεργετῶν του;

Ἀκόμα καί ὅταν ἓνας ἀπό τοὺς δακτυλοδεικτούμενους Ἱεράρχες κάθησε στό ἐδώλιο τῶν Ποινικῶν Δικαστηρίων καί καταδικάστηκε σέ πολυετή φυλάκιση καί, ἀργότερα, μετά ἀπό τήν ἐκδοση ἀμετάκλητης κρίσης τοῦ Ἀρείου Πάγου, καθαιρέθηκε ἀπό τήν Ἀνώτατη Ἐκκλησιαστική Δικαιοσύνη καί ὑποβιβάστηκε στή θέση τοῦ μοναχοῦ, ὁ τιμητής τῶν Σκοπιανῶν Ἀνθιμος δέν πρόφερε καί δέν ἔγραψε οὔτε δυό λέξεις, γιά νά ἀναστηλώσει τό κύρος τῆς Ἐκκλησίας καί γιά νά συνοδοιπορήσει μέ τοὺς ἔντιμους καί τολμηροὺς ἀδελφούς του, πού δίκασαν μέ φόβο Θεοῦ καί μέ ἀνυποχώρητη ἀξιοπρέπεια.

Καθὼς ἴσαμε τώρα ὁ κ. Ἀνθιμος δέν ἔχει ἀποσβέσει τά ὑψηλότερα σκαλοπάτια τῶν ὁραμάτων του, μετράει τό ἐνδεχόμενο αὐριο ὅλοι αὐτοί, πού σήμερα ἀπολαμβάνουν τή σιωπή του καί ἐπικαλύπτονται μέ τίς κάρτες τῶν «τεκμηρίων τῆς ἀθωότητάς τους», νά ἀνταποδώσουν τίς εὐεργεσίες, ρίχνοντας στήν κάλπη μῆς μελλοντικῆς ἀρχιεπισκοπικῆς ἐκλογῆς τό ὄνομα τοῦ εὐεργέτη τους. Νά τόν κοσμήσουν μέ στεφάνια δόξας. Καί νά σκύβουν ταπεινά νά τόν προσκυνήσουν.

Ταλαίπωρε Ἀνθιμε...

Καί, πρό παντός, ταλαίπωρη ἑλληνική Ἐκκλησία. Οἱ στιγματισμένοι περπατοῦν στίς αὐλές σου καί προσεγγίζουν

Ποιμαντικές Έπισημάνσεις από την Παγκόσμια Ὁρθοδοξία

Τά Ἁγία Νήπια, τά ὑπό Ἡρώδου ἀναιρεθέντα.

(Στίς 29 Δεκεμβρίου, ἡμέρα μνήμης «τῶν Ἀγίων Νηπίων, τῶν ὑπό τοῦ Ἡρώδου ἀναιρεθέντων», κατά τό ἑορτολόγιο τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀναρτήθηκε σέ ὀρθόδοξο δικτυακό τόπο ἀπό τήν Κούβα-www.orthocuban.com-τό ἄρθρο, πού καταχωροῦμε σέ μετάφραση. Συγγραφέας του εἶναι ὀρθόδοξος Κουβανός ἱερέας, πού στυλιτεύει τή φρικτή ὑποκρισία τοῦ σύγχρονου δυτικοῦ κόσμου στό θέμα τῶν ἀμβλώσεων.)

Στά ἡμερολόγια τῶν Ἐκκλησιῶν παρατηροῦνται διαφορές. Μιά ἀπό αὐτές εἶναι ὅτι κάποιες γιορτές τελοῦνται σέ ἄλλες ἡμερομηνίες στήν Ἀνατολή καί σέ ἄλλες στή Δύση. Αὐτή εἶναι καί ἡ περίπτωση τῆς μνήμης «τῶν Ἀγίων Νηπίων, τῶν ὑπό τοῦ Ἡρώδου ἀναιρεθέντων». Στή Δύση ἑορτάστηκε χθές (28 Δεκ.). Στήν Ἀνατολή ἑορτάζεται σήμερα (29 Δεκ. κατά τό Γρηγοριανό ἡμερολόγιο. Κατά τό Ἰουλιανό θά ἑορτασθεῖ στίς 11 Ἰανουαρ.). Τό Συναξάριο τῆς ἡμέρας λέει τά ἑξῆς:

«Ὁ βασιλιάς τῶν Ἰουδαίων Ἡρώδης εἶχε προστάξει τοὺς Μάγους νά ἐπι-

στρέψουν καί νά τόν ἐνημερώσουν σχετικά μέ τόν βασιλιά, πού εἶχε γεννηθεῖ, καί τόν ὁποῖον τοὺς εἶχε ἀναγγεῖλει τό ἀστέρι, πού τοὺς καθοδηγοῦσε, προκειμένου νά πάει καί αὐτός μαζί τους νά τόν προσκυνήσει. Ἄγγελος ὅμως τοὺς εἶπε, ὅταν βρῆκαν τό Θεῖο Βρέφος, νά μὴν ἐπιστρέψουν στόν Ἡρώδη, ἀλλά νά γυρίσουν στήν πατρίδα τους δι' ἄλλης ὁδοῦ. Αὐτό καί ἔκαναν. Τότε ὁ Ἡρώδης, πού εἶδε ὅτι τόν ἐνέπαιζαν, ἔγινε θηρίο ἀπό θυμό. Ὑπολόγισε τό χρόνο, πού εἶχε περάσει ἀπό τότε, πού εἶχε ἐμφανισθεῖ τό ἀστέρι, καί ἔστειλε στρατιῶτες καί ἐφόνευσε ὅλα τά νήπια, ἀπό δύο χρονῶν καί

τὴν Ἱερή Τράπεζα, με τὴν κάρτα τοῦ «τεκμηρίου τῆς ἀθωότητας», πού τοὺς τὴν ἐξασφαλίζει καί τή διακοσμεῖ ὁ «παναγιώτατος» Μητροπολίτης τῆς Θεσσαλονίκης Ἀνθιμος.

Καί ὁ Μητροπολίτης Ἀνθιμος, φουσκώνοντας μέ ἔπαρση, τοξεύει τά βέλη τῆς κριτικῆς του καί τῆς ἐπικριτικῆς του πρὸς τοὺς ἀλλοεθνεῖς γειτόνους, πού δέν τὸν λογαριάζουν καί δέν τὸν φοβοῦνται

καί μοιράζει κάρτες ἀθωωτικῆς καί ὑποστηρικτικῆς τῶν «τεκμηρίων τῆς ἀθωότητας» στοὺς ἀναμοχλευτὲς τοῦ παγκόσμιου ἠθικοῦ βούρκου.

Οἱ κινήσεις του αὐτές, στό σύνολό τους, ἐγγράφουν τεκμήρια ὅχι τῆς ἰδικῆς του ἀθωότητας, ἀλλὰ τῆς ἰδικῆς του ἐνοχῆς.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

κάτω, σ' όλη τή Βηθλεέμ καί στά περίχωρά της. Καί τό έκανε αυτό μέ τή σκέψη ότι, άν έξολόθρευε όλα τά νήπια, θά πέθαινε καί έ- κεϊνος, πού έπρόκειτο νά βασιλεύσει, καί δέν θά κινδύνευε έτσι ή δική του βασιλεία».

Έτσι τά νήπια, πού δολοφονήθη- καν, έγιναν οί πρώτοι μάρτυρες γιά τό Χρι- στό. Υπάρχουν πολλές παραδόσεις, λιγότε- ρο ή περισσότερο ιστορικά ντοκουμενταρι- σμένες, πού δείχνουν τήν αγριότητα τοῦ Έ- ρώδη. Λέγεται ότι από τή μανία του δέ γλί- τωσε οὔτε ό Συμεών ό Θεοδόχος (3 Φεβ.), ό όποιος διακήρυξε ενώπιον πάντων στό Ναό ότι είχε γεννηθεῖ ό Μεσσίας: όταν ό άγιος Γέροντας πέθανε, ό Έρώδης δέν έδω- σε τήν άδεια νά ταφεῖ καθώς έπρεπε. Λένε ακόμα ότι μέ τήν άδεια τοῦ βασιλιά Έρώδη, φονεύθηκε επίσης ό άγιος προφήτης καί ιε- ρέας Ζαχαρίας. Δολοφονήθηκε στήν Ίερου- σαλήμ μεταξύ τοῦ Ναοῦ καί τοῦ θυσιαστη- ρίου (πρβ. Ματθ. κγ' 35), διότι δέν θέλησε νά άποκαλύψει πού κρυβόταν ό γιός του Ί- ωάννης, ό μέλλον Βαπτιστής τοῦ Κυρίου Ίησοῦ Χριστοῦ.

Η όργή τοῦ Θεοῦ έπесе σύντομα πάνω στόν ίδιο τόν Έρώδη: φρικτή άρρώ- στια τόν χτύπησε καί πέθανε, σκοληκό- βρωτος ήδη ένω ήταν άκόμη στή ζωή. Λίγο πρό τοῦ θανάτου του όμως ό άνιερως βασι- λιάς έξόντωσε τόν άρχιερέα καί γραμματεῖς τών Ιουδαίων. Επίσης, τόν άδελφό του, τήν άδελφή του καί τόν άντρα της. Άκόμα, τή γυκαίκα του Μαριάμ καί τρεῖς από τούς γιούς του, καθώς καί έβδομήντα σοφούς άντρες, μέλη τοῦ Συνεδρίου. Καί προκάλεσε όλη αὐτή τήν αίματοχυσία ώστε ή ήμέρα τοῦ θανάτου του νά βρεῖ όλους νά θρηνοῦν. Κα- νείς νά μή χαρεῖ.

Ο φόνος τών ραββίων επιβεβαιώνε- ται καί από ιουδαϊκές πηγές. Δέν είναι άπλως ένας χριστιανικός μύθος. Ο Έρώδης ήταν τόσο παρανοϊκός, πού ή ιστορία καταγρά-

φει ότι σκότωσε τό γαμπρό του καί τούς γιούς του πνίγοντάς τους, κατηγορώντας τους ότι συνωμοτοῦσαν έναντίον του. Αυτό επιβεβαιώνεται από πολλές πηγές. Κάποιος μεταγενέστερος ειδωλολάτρης συγγραφέας έχει περισώσει ένα σχολίο τοῦ Αυτόκρά- τορα Αυγούστου, ότι «είναι καλύτερο νά εἴσαι γουρούνι τοῦ Έρώδη, παρά γιός του»! Μέ άλλα λόγια, υπάρχουν πολλές μαρτυ- ρίες ότι ό Έρώδης ήταν ό τύπος τοῦ ανθρώ- που, πού θά μπορούσε νά έξοντώσει τούς αντίζηλους του αυτοστιγμεί, χωρίς δισταγ- μούς. Ή, γιά νά τό ποῦμε διαφορετικά, δέν υπάρχει λόγος νά άμφιβάλλουμε ότι ό Έρώ- δης θά μπορούσε νά έχει διατάξει τό φόνο τών άθώων νηπίων σέ στιγμές παροξυσμοῦ ζηλοτυπίας. Δέν υπάρχουν ιστορικοί λόγοι, πού νά μᾶς κάνουν νά άναρωτιόμαστε άν ό Έρώδης ήταν ικανός νά κάνει κάτι τέτοιο, δεδομένου ότι υπάρχουν πολλές μαρτυρίες ότι έκανε όλα τ' άλλα, πού άναφέραμε.

Άλλά ό Έρώδης ήταν σχετικά έρα- σιτέχνης συγκρινόμενος μέ αὐτούς, πού έκ- τελοῦν άμβλώσεις σήμερα. Ό,τι έκανε ό Έρώδης τό έκανε σέ κατάσταση παροξυ-

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Έκκλησιαστικῆς Ένημέρωσης

Κωδικός 2360

Ίδιοκτήτης - Έκδότης

ό Μητροπολίτης

Άττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αδών Άττικῆς

Τυπογραφείο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ίωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X

σμοῦ παράφορης μανίας ἐναντίον τοῦ ἀντιζήλου του, ὅχι βέβαια γιὰ τὴν κατάκτηση μιᾶς γυναίκα, ἀλλὰ γιὰ τὴ διατήρηση τοῦ θρόνου του. Σέ μιὰ ἄλλη φάση τῆς ἱστορίας, αὐτὰ πού ἔκαναν οἱ ναζί ὑπερακοντίζουν σέ σκληρότητα τίς πράξεις τοῦ Ἡρώδη. Ὅμως, ὅ,τι ἔκαναν οἱ ναζί τό ἔκαναν μέ κτηνώδη ὁρμή, σὰ λυσσασμένα σκυλιά, πού δαγκώνουν ὅ,τι βροῦν γύρω τους. Δέν εἶναι ἔτσι ὅσοι ἐκτελοῦν ἀμβλώσεις. Ὅχι, αὐτοὶ ἔχουν «ἐξευγενίσει» τὴν τέχνη τοῦ νά σκοτώνουν παιδιά. Μακριὰ ἀπ' αὐτούς ἡ συναισθηματική φόρτιση καὶ ὁ ἔξαλλος θυμός, πού ὁδηγεῖ στὸν ἀφανισμό ἀνθρώπων μαζῶν. Μακριὰ ἀπὸ αὐτούς ἡ πολιτική καὶ φιλοσοφική παραφροσύνη, πού ὁδηγεῖ σέ μαζικές ἐκκαθαρίσεις λαῶν. Μακριὰ ἀπὸ αὐτούς τέτοιες μελοδραματικές σκηνές.

Τό ἀντίθετο συμβαίνει μέ αὐτούς, πού ἐκτελοῦν σήμερα ἀμβλώσεις: ἀκούγεται μόνο ἓνας ἀνεπαίσθητος θόρυβος καθώς ἀνοίγει ἡ πόρτα καὶ ἀκόμα μιὰ γυναίκα μπαίνει στὴν αἴθουσα ἀναμονῆς. Σέ λίγο, μέσα στὴν καθαρότητα τοῦ κλινικά ἀποστειρωμένου χώρου, πού μόνο ψίθυροι ἀκούγονται, ἀφαιρεῖται ἡ ζωὴ ἀπὸ μιὰ ἀκόμα ἀνθρώπινη ὑπαρξη. Μακριὰ ἀπὸ τοὺς πρωταγωνιστές οἱ κραυγές λύσσας ἢ θριάμβου· μόνο οἱ ψιθυριστοὶ τόνοι τῆς δῆθεν κλινικῆς δεοντολογίας. Σέ σύγκριση μέ αὐτό, ἡ στάση τοῦ Ἡρώδη μᾶς εἶναι πιό κατανοητὴ σὰν ἀγώνας γιὰ τὴ διατήρηση τῆς ἡγεμονίας

του. Τό ἴδιο καὶ ἡ στάση τῶν Ναζί, πού πάλευν νά ἀναδείξουν τὴν δική τους τέλεια φυλὴ, ξεπαστρεύοντας ὅλους τοὺς ἄλλους, πού ὑποτίθεται ὅτι τοὺς κρατοῦσαν σέ οἰκονομικὴ ὑποτέλεια, χωρίς βέβαια αὐτό νά εἶναι ἡ πραγματικότητα. Ἀντίθετα αὐτοὶ, πού ἐκτελοῦν ἀμβλώσεις, τό κάνουν ψυχραίμα, μέσα σέ ἓνα κλίμα συναισθηματικὰ οὐδέτερο, πράγμα, πού κάνει τὴν ἁμαρτία τους πιό ἀποτρόπαιη. Τό ἱατρικὸ ἐργαλεῖο, πού χρησιμοποιοῦν (ψυχρό, ἀπὸ ἀνοξείδωτο χάλυβα, εὐκολο στὴν ἀποστείρωση, ἢ καὶ μιᾶς χρήσεως), εἶναι μιὰ ἀλληγορία τοῦ τρόπου, πού αἰσθάνονται, ὅταν ἐκτελοῦν τό ἔργο τους. Κάπως ἔτσι, μπορεῖ νά φανταστεῖ κανεὶς, ἔναν ἐπαγγελματία δῆμιο, ἄντρα ἢ γυναίκα, ψυχρό, ἀναίσθητο, ἀλλὰ μέ σχολαστικὴ ἐπιμέλεια, νά ἀντιμετωπίζει τό ρόλο του καὶ νά κρατάει τὴν ψυχραιμία του/της, καθὼς ἐτοιμάζει τοὺς καταδίκους καὶ τοὺς ὁδηγεῖ στό τέλος τους.

Ἄς θυμηθοῦμε λοιπόν σήμερα τὰ Ἁγία Νήπια. Δέν ὑπῆρξαν παρὰ ἡ πρώτη στιγμή μιᾶς φρικαλέας μακριᾶς παρελάσεως ἁθῶν παιδιῶν, θυμάτων τῆς παραφροσύνης τοῦ στυγνοῦ ὑποκριτικοῦ ὀρθολογισμοῦ. Εἶθε, τὰ Νήπια αὐτά, μαζί μέ ὅλα τὰ ἀδελφία τους, πού ἐνώθηκαν μαζί τους, ὅλους αὐτοὺς τοὺς αἰῶνες ἀπὸ τότε στὴ Βηθλεέμ μέχρι σήμερα, νά πρεσβεύουν γιὰ μᾶς μπροστά στο θρόνο τοῦ Θεοῦ Πατέρα μας καὶ τοῦ Υἱοῦ Του τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.
π. Ἐρνέστος Obregon

Ἡ «Ἐλεύθερη Πληροφόρηση» στὸ διαδίκτυο.

Διεύθυνση: el-pliroforisi.gr

Καὶ οἱ Ἐκδόσεις «Σπορά» στὸ διαδίκτυο

**(γιὰ μιὰ γνωριμία μέ τό συγγραφικὸ ἔργο τοῦ
Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Νικοδήμου)**

Διεύθυνση: spora.gr